

Správa z vyhodnotenia plnenia úloh vyplývajúcich z prijatého Protikorupčného programu Štátnej ochrany prírody Slovenskej republiky

Štátna ochrana prírody Slovenskej republiky (ďalej len „ŠOP SR“) vyhodnocuje plnenie úloh Protikorupčného programu ŠOP SR každoročne do 30. júna, a to v súlade s internou smernicou IS_11_2019_PKP Protikorupčný program ŠOP SR v platnom znení.

ŠOP SR vypracovala Protikorupčný program ŠOP SR v súlade s Protikorupčným programom Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky, ktorý bol vypracovaný v súlade s uznesením vlády Slovenskej republiky č. 585/2018 z 12. decembra 2018, ktorým bola schválená Protikorupčná politika SR na roky 2019 – 2023.

Priority Protikorupčného programu ŠOP SR sú:

- Posilniť postavenie ŠOP SR ako dôveryhodnej inštitúcie, ktorá svojou činnosťou presadzuje a chráni verejný záujem prostredníctvom znižovania priestoru a príležitostí pre korupciu.
- Zvyšovať efektívnosť protikorupčného riadenia v ŠOP SR.
- Vytvárať a posilňovať protikorupčné prostredie v ŠOP SR.

ŠOP SR identifikovala rizikové oblasti a procesy, ku ktorým prijala opatrenia, ktoré majú znížiť alebo odstrániť identifikované korupčné riziká v ŠOP SR (príloha č. 1 k Smernici IS_11_2019_PKP_Protikorupčný program vydanie F):

a) Výkon odborných činností organizačných útvarov ŠOP SR (príprava podkladov pre konanie orgánov štátnej správy a vypracovanie stanovísk k posudzovaniu vplyvov na životné prostredie a pod).

Opatrenie:

Zabezpečenie plnenia úloh zameraných na výkon ŠOP SR v súlade so zákonom č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny a ďalšími právnymi predpismi a nariadeniami

upravujúcimi oblasť ochrany prírody a krajiny. Predkladanie finančného aj vecného plnenia PHÚ na kontrolu na MŽP SR a jeho verejné odpočtovanie.

Plnenie:

Vyhodnotenie plánu PHÚ ŠOP SR za rok 2024 bolo zaslané na schválenie na MŽP SR a bolo schválené na porade vedenia MŽP SR.

Nakoľko cieľom prijatého opatrenia je zabezpečiť nestrannosť a odbornosť pri vypracovaní odborných stanovísk a podkladov pre konanie orgánov štátnej správy, bol vydaný Metodický pokyn MP-04-2022 k vypracovávaniu odborných stanovísk. Metodický pokyn zabezpečuje jednotný postup pri vypracovaní odborných stanovísk, ktoré ŠOP SR vypracováva pre rozhodovaciú a inú činnosť štátnych orgánov ochrany prírody a krajiny. Metodický pokyn stanovuje rozsah a základné požiadavky pre vypracovanie odborných stanovísk, obsahuje vzory jednotlivých typov odborných stanovísk a spôsob vzájomného zdieľania odborných stanovísk medzi zamestnancami ŠOP SR.

b) Výkon strážnej služby

Opatrenie:

Efektívna koordinácia a spolupráca profesionálnych strážcov prírody s dobrovoľnými strážcami prírody a s Policajným zborom SR. Vedenie evidencie o zistených priestupkoch, pravidelné školenia strážcov a zvyšovanie ich odborných vedomostí. Dodržiavanie zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny a Smernice o koordinácii stráže prírody IS_19_2021 v platnom znení.

Plnenie:

Hlavný koordinátor stráže prírody koordinuje a zabezpečuje výkon strážnej služby prostredníctvom členov profesionálnej stráže prírody – zamestnancov ŠOP SR a členov dobrovoľnej stráže prírody. Tiež kontroluje a vyhodnocuje činnosť profesionálnej stráže prírody v celej pôsobnosti ŠOP SR, predkladá návrhy na zlepšenie fungovania stráže prírody a spolupracuje na koordinácii dobrovoľnej stráže prírody, v rámci určeného obsahu spolupracuje na centrálnom zabezpečovaní výstroje a výzbroje profesionálnej stráže prírody, zabezpečuje koordináciu súčinnosti s Policajným zborom, obecnými a mestskými políciami a Vojenskou políciou. Zabezpečuje výkon štátneho dozoru a strážnej služby vrátane vedenia evidencie, zabezpečuje výkon súčinnostných služieb, organizuje pravidelné školenia, preskúšania profesionálnych strážcov a členov stráže prírody, organizuje pravidelné porady v rámci svojej pôsobnosti. Od 1.5.2025 je v platnosti Smernica

o koordinácii a územnej pôsobnosti členov stráže prírody, prejednávani priestupkov, ukladaní blokových pokút a vydávaní a evidencii pokutových blokov č. IS-19-2021 – vydanie B, ktorou sa sprehľadnili a ustanovili presné pravidlá výkonu strážnej služby tak, aby koordinátor organizačného útvaru ŠOP SR mal prehľad o mieste, čase a personálnom obsadení hliadok členov stráže prírody v chránenom území. V roku 2024 bol ŠOP SR pripravený do uvedenia do prevádzky interný informačný systém evidencie priestupkov, čím sa zabezpečí jednotné plnenie povinnosti viesť evidenciu priestupkov a vkladanie informácií o zistených priestupkoch a spôsobe ich vybavenia členmi stráže prírody ako reakcia na ukončenie prevádzky Informačného systému stráže prírody. V priebehu roku 2024 boli zo strany hlavného koordinátora stráže prírody spoluorganizované video školenia a metodické zamestnania zamerané na používanie komunikačných zručností členov profesionálnej stráže prírody v kontakte s návštevníkmi chránených území a školenia k zmenám právnych predpisov upravujúcich činnosť stráže prírody, ako dôležitý prvok prevencie proti korupčnému správaniu sa.

c) Riadenie a rozhodovanie

Opatrenie:

V rámci kompetencií jednotlivých vedúcich zamestnancov organizácie zabezpečovanie dohľadu nad dodržiavaním zákonov a interných predpisov a plnenie úloh z nich vyplývajúcich. Pravidelná aktualizácia intranetovej stránky ŠOP SR, na ktorej sú vnútorné predpisy zverejnené.

Plnenie:

Aktualizácia intranetovej stránky ŠOP SR bola zabezpečovaná priebežne prostredníctvom sekretariátu ŠOP SR, obratom po vydaní každého IRA, zároveň bol všetkým zamestnancom rozposlaný e-mail informujúci o vydaní každého IRA.

Vydaním PGR 02/2025 Povinnosť oboznámiť sa s internými riadiacimi aktami ŠOP SR, ktoré je účinné od 20.1.2025, bola zavedená povinnosť pre všetkých zamestnancov ŠOP SR potvrdiť vlastnoručným podpisom oboznámenie sa so všetkými platnými IRA ŠOP SR a samostatne s každým interným predpisom vydaným po účinnosti predmetného PGR.

Od 1.4.2025 vydaním internej smernice Organizačný poriadok IS-002-2025_OP došlo k zmene organizačnej štruktúry, vznikol nový Odbor práva a kontroly a bola vytvorená pracovná pozícia právnik na tomto novovytvorenom odbore. Cieľom tejto organizačnej zmeny je zabezpečiť efektívnejšiu kontrolu dodržiavania zákonov a interných predpisov.

d) Výkon verejného obstarávania

Opatrenie:

Dôsledné dodržiavanie zákona č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a internej smernice IS-03-2019_VO Smernica o verejnom obstarávaní a preukazovaní hospodárnosti, efektívnosti, účinnosti a účelnosti vynaložených finančných prostriedkov v platnom znení. Pravidelné školenia zamestnancov realizujúcich verejné obstarávanie. Predkladanie žiadostí na udelenie predbežného vyjadrenia na MŽP SR pri PHZ nad 10 000 EUR bez DPH v zmysle Pokynu ministra životného prostredia SR z 31.10.2023 č. 7/2023-1.1.

Plnenie:

Novela zákona o verejnom obstarávaní s účinnosťou od 1.8.2024 priniesla viaceré významné zmeny. Primárnym cieľom zmien zákona je zníženie administratívnej záťaže a nemenej podstatná úspora času. V súvislosti s uvedeným sme aktualizovali internú smernicu IS-03-2024_VO Smernica o verejnom obstarávaní a preukazovaní hospodárnosti, efektívnosti, účinnosti a účelnosti vynaložených finančných prostriedkov, vydanie F. Do smernice sme zapracovali aj poznatky získané z podnetov zamestnancov pri praktickej činnosti v ŠOP SR. Všetci zamestnanci realizujúci verejné obstarávanie boli oboznámení s obsahom aktualizovanej smernice. Žiadosti na udelenie predbežného vyjadrenia boli priebežne predkladané na MŽP SR v zmysle v zmysle Pokynu ministra životného prostredia Slovenskej republiky.

e) Nakladanie s majetkom štátu

Opatrenie:

Rozhodovanie o prenájme jaskýň za účasti odborníkov na ochranu prírody v súlade so zákonom č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny a v súlade s internou smernicou IS-09-2019_PrJ Smernica upravujúca postup pri prenájme jaskýň v platnom znení. Potrebný predchádzajúci súhlas MŽP SR.

Plnenie:

K 1.11.2023 bola aktualizovaná interná smernica IS-09-2019_PrJ_vydanie B upravujúca postup pri prenájme jaskýň. Zmeny vyplývajú zo zmeny vyhlášky, ktorou sa vykonáva zákon o ochrane prírody a krajiny a ktorá sa z č. 24/2002 Z. z. mení na č. 170/2021 Z. z. ako aj zo zmeny číslovania odsekov zákona po poslednej novele.

Dňa 26.4.2024 boli podpísané tri zmluvy o nájme jaskýň s nájomcami, ktorí splnili podmienky v súlade so zákonom o ochrane prírody a krajiny a s IS-09-2019_PrJ_vydanie B po predchádzajúcom súhlase MŽP SR. Odo dňa 28.5.2025 je účinná ďalšia zmluva o nájme jaskyne s nájomcom.

Opatrenie:

Dôsledné dodržiavanie zákona č. 278/1993 Z. z. o správe majetku štátu a prísne dodržiavanie schvaľovacieho procesu MŽP SR a následne MF SR. Vypracovanie, dodržiavanie a pravidelná aktualizácia interných predpisov týkajúcich sa nakladania s majetkom štátu. Pravidelné školenia zamestnancov.

Plnenie:

Od 1.1.2023 prešla ŠOP SR na nový ekonomický systém CES, do ktorého sú dodávateľom automaticky zapracovávané legislatívne zmeny týkajúce sa aj správy majetku.

S účinnosťou od 1.5.2024 bola aktualizovaná smernica o správe majetku štátu vydaním B, kde sa zapracovali zmeny v správe majetku štátu vzhľadom na zmeny v IS CES.

Ku dňu 31.12.2024 bola vykonaná v súlade s PGR 07/2024 riadna inventarizácia majetku, záväzkov a rozdielu majetku, záväzkov za rok 2024.

f) Personálna politika – prijímanie zamestnancov do pracovného pomeru

Opatrenie:

Obsadzovať vedúce funkcie organizácie prostredníctvom transparentných výberových konaní pri dodržiavaní zásad odbornosti, osobnej spôsobilosti, bezúhonnosti uchádzačov. Vypísané výberové konania zverejňovať v médiách prístupných verejnosti. Výberové komisie a hodnotiace kritériá zostavovať tak, aby bola zabezpečená ich odbornosť a objektivnosť.

Plnenie:

V roku 2024 sa uskutočnilo deväť výberových konaní na vedúce funkcie organizácie, v prvej polovici roka 2025 sa uskutočnili dve výberové konania na vedúce pozície. ŠOP SR postupovala v zmysle zákona č. 552/2003 Z. z. o výkone práce vo verejnom záujme v znení neskorších predpisov. Vypísané výberové konanie bolo zverejňované na internetovej stránke www.sopsr.sk. Na výberové konania boli prizývaní odborní zamestnanci ŠOP SR a členovia Podnikového výboru pri ŠOP SR.

g) Oznamovanie protispoločenskej činnosti

Opatrenie:

Dodržiavať zákon č. 54/2019 Z. z. o ochrane oznamovateľov protispoločenskej činnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov a smernicu IS_05-2023_OPČ Zásady podávania, preverovania a evidovania oznámení o protispoločenskej činnosti.

Plnenie:

ŠOP SR prijala a prešetrovala dve oznámenia o protispoločenskej činnosti, obidve oznámenia boli postúpené, prvé oznámenie prijaté dňa 2.1.2024 bolo postúpené na miestne príslušný stavebný úrad, druhé oznámenie zo dňa 8.3.2025 bolo postúpené na Okresnú prokuratúru Banská Bystrica.

h) Správanie zamestnancov, prijímanie a poskytovanie darov, riešenie konfliktu záujmov

Opatrenie:

Zabezpečiť dodržiavanie Pracovného poriadku ŠOP SR: IS_17-2021 a Etického kódexu ŠOP SR: IS_18-2019_EK v platnom znení, ktoré upravujú správanie zamestnancov, pravidlá prijímania a poskytovania darov a pohostení a riešenie konfliktov záujmov. Dodržiavať Metodický pokyn o nakladaní s darovaným majetkom 01/2020.

Plnenie:

Všetci vedúci zamestnanci presadzujú kultúru verejnej integrity. Noví zamestnanci sú pri nástupe oboznámení so všetkými internými riadiacimi aktami, vrátane tých, ktoré upravujú správanie zamestnancov, oboznámenie sa s internými predpismi organizácie potvrdzujú zamestnanci vlastnoručným podpisom.

Od 1.3.2025 je účinný aktualizovaný etický kódex, t. j. IS_18-2019_EK Etický kódex zamestnancov Štátnej ochrany prírody Slovenskej republiky vydanie B. Zmena oproti predchádzajúcemu zneniu etického kódexu je v oblasti komunikácie s médiami v mene ŠOP SR.

Pri všetkých identifikovaných korupčných rizikách boli prijaté opatrenia s trvalým termínom plnenia, všetky prijaté opatrenia boli plnené priebežne.

V Banskej Bystrici dňa 18.6.2025

Vypracovala: Ing. Andrea Parillová, kontrolórka ŠOP SR, protikorupčný koordinátor